

Machovský zpravodaj 3/2022

Periodický tisk Městyse Machov

Toto číslo vyšlo 23. března 2022

Uvnitř dnešního vydání zpravodaje najdete:

1. Informace starosty
2. Informace úřadu městyse
3. Stomatologická pohotovost v dubnu
4. Informace z jednání zastupitelstva
5. Kulturní a sportovní akce
6. Rozpočet městyse Machov na rok 2022
7. Informace k hospodaření s odpady v obci v roce 2021
8. Kam se žárovkou, když dosvítí
9. Upozornění pro provozovatele kotlů na pevná paliva
10. Inzerce
11. Divadelní představení „S Tvojí dcerou ne!“ - Machov 10. 4. 2022
12. Okénko z naší školičky
13. Přátelé Na Městečku informují

Vložený leták: Zvěřinové hody – Restaurace Obecní dům Machov – 26. 3. 2022 od 11 hod.
Cecilská taneční zábava – sál Obecního domu Machov – 26. 3. od 19 hod.

Sponzorem tohoto vydání Machovského zpravodaje je:

EKOLAMP s.r.o.,
kolektivní systém pro zpětný odběr osvětlovacích zařízení
Nám. I. P. Pavlova 1789/5, 120 00 PRAHA 2
tel. 277 775 111, infolinka 810 888 100

1. Informace starosty

Vážení spoluobčané,

toto vydání zpravodaje vychází v době, kdy jsme se ještě zcela nezabavili problémů způsobených pandemií koronaviru (v Machově se v posledních dnech opět značně rozšířil) a bohužel zažíváme další katastrofu způsobenou napadením Ukrajiny vojsky Ruské federace. Zprávy o průběhu války na Ukrajině zaplňují všechna média, proto se zde nebudu aktuálnímu průběhu věnovat. Chtěl bych pouze využít této příležitosti a poděkovat všem našim spoluobčanům, které humanitární situace uprchlíků i boj obránců Ukrajiny nenechaly lhostejnými a pomáhají v rámci svých možností buď finančními dary či poskytnutím materiální pomoci. Uznání a obdiv pak zasluhují ti, kteří nabídli některým z postižených Ukrajinců ubytování a veškerou potřebnou péči. Ve chvíli, kdy píšu tento příspěvek, se v Machově nachází 8 ubytovaných uprchlíků a do krizového centra v Broumově, které koordinuje záležitost s uprchlickou krizí pro Broumovsko a Policko, jsou nahlášeny další volné ubytovací kapacity v soukromých objektech v Machově. Pokud by někdo další chtěl ubytovat válečné uprchlíky z Ukrajiny, je možné se obrátit na krizové centrum v Broumově – Martin Minařík, tel. 778 486 553.

V pondělí 14. března zastupitelstvo na svém prvním letošním zasedání schválilo mimo jiné rozpočet městyse pro letošní rok. Práce na jeho sestavení byly opět náročné zejména z pohledu zajištění dostatečného množství finančních prostředků na plánované investiční akce. Do návrhu rozpočtu nebylo možno zahrnout zatím neposkytnuté dotace, a i proto je rozpočet stejně jako v minulém roce schválen jako schodkový ve výši 2,22 mil. Kč. Schodek rozpočtu v uvedené výši a splátky investičních úvěrů (1,362 mil. Kč) jsou kryty zůstatkem na finančních účtech městyse z minulých let. Případné další získané dotace do rozpočtu budou zapracovány postupně formou rozpočtových opatření. Schválený rozpočet v členění do jednotlivých tříd rozpočtové skladby je zveřejněn v další části tohoto zpravodaje. V podrobnějším členění bude rozpočet možno shlédnout na úřadu městyse Machov, případně na vybraných veřejných zdrojích (např. na Monitoru státní pokladny – www.monitor.statnipokladna.cz). Ani v současné době bohužel není jasné, jaký bude vývoj hospodaření státu, od něhož se bude odvíjet i objem daňových příjmů obcí. Naše obecní finance budou tak ovlivněny nejen v důsledku ekonomických opatření státu v souvislosti s pandemií nemoci Covid-19, ale v letošním roce zejména v důsledku obrovského nárůstu cen energií, pohonných hmot a dalších zatím neschválených opatření státu v důsledku Ukrajinské krize. Ale to ukáže až průběh roku, jak zásadní budou muset být rozpočtové úpravy v naší obci.

Od vydání minulého zpravodaje jsme na úřadu městyse kromě schvalování rozpočtu řešili řadu záležitostí, z nichž zmíním alespoň ty nejdůležitější:

- dne 3. března proběhlo na úřadu výběrové řízení na zhotovitele investiční akce „Rekonstrukce místních komunikací 13c, 14c a 39c v Machově“. Do výběrového řízení se přihlášily tři firmy, z nichž nejvýhodnější podmínky nabídla firma REPARE s.r.o. Trutnov. Nyní budeme čekat, zda na jednotlivé komunikace obdržíme dotace (požádáno MMR ČR a Královéhradecký kraj), s realizací se počítá ve druhé polovině roku 2022.

- v pátek 4. března proběhla na úřadu městyse a v ZŠ Machov kontrola dodržení podmínek pro poskytnutí dotace na nákup konvektomatu pro školní jídelnu. Kontrolu provedli pracovníci Státního zemědělského intervenčního fondu. Nebyly zjištěny žádné závady a byl dán pokyn k profinancování dotace do rozpočtu městyse Machov.

- dne 7. března se na pracovním jednání zastupitelstva uskutečnily pohovory se zájemci o provozování obecní restaurace. Ze tří přihlášených kandidátů zastupitelé vybrali nového propachtovatele prostor obecní restaurace, kterým je paní Ivana Zilvarová. Nyní se připravuje znovuootevření restaurace na sobotu 26. března (v rámci Cecilské zábavy), kdy by noví provozovatelé měli otevřít v 11 hodin s nabídkou zvěřinových hodů. Doufám, že se výběr provozovatelů povedl lépe než v minulém roce a že přijdete osobně vyzkoušet jejich kuchařské umění či pouze posedět u sklenice něčeho dobrého.

- na přelomu února a března byly provedeny firmou Voda CZ plánované opravy technologie ČOV Machov v hodnotě cca 300 tis. Kč. V rámci této akce byla opravena technologie dosazovací nádrže a vyměněna kovová nosná rampa pod sítím denitrifikační nádrže.

- začátkem měsíce jsme byli nuceni zafinancovat z obecního rozpočtu výměnu plynového kotle v ordinaci zubního lékaře, neboť stávající kotel dosloužil a dle servisního technika již na něj nebyly dostupné náhradní díly.

- v uplynulém týdnu bylo vyhodnoceno poptávkové řízení na dodávku nových sekčních vrat na autobusové garáže v Machovské Lhotě. V rámci tohoto řízení byla vybrána firma Alurol z Nového Města n. M., která provede montáž obou vrat poté, co budou provedeny přípravné práce ze strany městyse (zednické, zámečnické a elektrikářské práce). Hodnota zakázky se bude pohybovat kolem 270 tis. Kč.

- v průběhu března byly obnoveny přípravné práce na opětovném podání žádosti o dotaci na rekonstrukci hasičské zbrojnice v Nízke Srbské. O tuto dotaci budeme žádat již třetím rokem. Každoročně se bohužel zvyšují ceny stavebních materiálů i práce dodavatelských stavebních firem, proto musí být opět přepracován rozpočet akce a následně upravena i žádost o dotaci.

2. Informace úřadu městyse

Z evidence obyvatel

Dle evidence úřadu městyse k 28. 2. 2022 bylo v Machově hlášeno k trvalému pobytu celkem 1.064 obyvatel. V průběhu února se narodil 1 občanek a zemřeli 3 občané.

Sběr železného šrotu v Machově

Oznamujeme všem majitelům nemovitostí v Machově, že ve dnech 9. – 10. dubna proběhne v obci sběr železného šrotu. V sobotu 9. 4. by měli šrot svážet fotbalisté po Machově a zároveň hasiči po Nízke Srbské, v neděli 10. 4. pak lhotští hasiči po Lhotě a případné neodvezené zbytky šrotu po celé obci.

Společenská kronika

V měsíci březnu 2022 slaví významné životní jubileum – **80. narozeniny** – pan **Manfréd Koláčný** z Nízke Srbské. Oslavenci přejeme hlavně hodně zdraví a spokojenosti do dalších let života.

Dne 16. března 2022 slaví krásné životní jubileum – **zlatou svatbu (50 let společného života)** – občané Bělého **Jaroslava a Josef Ptáčkovi**. Jménem městyse přejeme oslavencům ještě mnoho společných let naplněných štěstím, spokojeností a zdravím.

Likvidace bioodpadu - větve

Městys Machov oznamuje, že jsou na stanovištích opět rozmístěny velkokapacitní kontejnery, tentokrát **pouze pro sběr větví ze stromů a keřů**. Pro tento druh odpadu budou k dispozici až do 22. 4., poté bude možno do kontejnerů opět odkládat trávu a jiné složky rozložitelného bioodpadu. **Prosíme nevhazovat nyní jiný druh bioodpadu (listí, seno ...).**

Mobilní svozy tříděného odpadu v Machově (nadměrný a nebezpečný odp.)

Informujeme občany, že každoroční jarní mobilní svozy nadměrných a nebezpečných odpadů budou organizovány firmou Marius Pedersen i v tomto roce, bohužel ale v této chvíli neznáme konkrétní termíny svozů. Jakmile nám je firma sdělí, budeme informovat na webových stránkách městyse, Mobilním rozhlasem a na plakátovacích plochách v obci.

3. Stomatologická pohotovost v dubnu

Rozpis lékařů na stomatologickou službu o víkendech v měsíci dubnu 2022 – vždy v době od 8,00 do 12,00 hod.:

2. - 3. 4.	MUDr. Zdražilová, Denisovo nábřeží 665, Náchod	491 427 548
9. - 10. 4.	MUDr. Kubec, 17. Listopadu 388, Police n. Met.	491 543 398
15. - 16. 4.	MDDr. Špačková, Běloveská 123, Náchod	703 600 915
17. - 18. 4.	MDDr. Houštěk, Machov 119	602 333 466
23. - 24. 4.	MUDr. Hýbl, Hálkova 367, Náchod	491 428 636

4. Informace z jednání zastupitelstva

Dne 14. 3. 2022 se uskutečnilo první veřejné zasedání zastupitelstva v letošním roce. Na jeho programu bylo mimo jiné projednání těchto bodů:

- schválení Rozpočtu městyse Machov na rok 2022, závazných ukazatelů rozpočtu a pravomocí k provádění rozpočtových opatření,
- schválení rozpočtu sociálního fondu městyse Machov na rok 2022,
- schválení příspěvku na činnost příspěvkové organizace městyse – ZŠ a MŠ Machov,
- schválení žádosti ZŠ a MŠ Machov o rozdělení HV za rok 2021 do fondů ZŠ,
- schválení účetní závěrky městyse Machov za rok 2021,
- schválení účetní závěrky příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Machov za rok 2021,
- projednání výsledků inventarizace městyse Machov k 31. 12. 2021,
- kronika městyse Machov za rok 2021,
- doplněk Smlouvy o poskytnutí fin. příspěvku do výměnného fondu Knihovny Police n. Met,
- schválení Smlouvy o dílo na akci „Výměna oken v Obecním domě Machov“,
- odprodej majetku městyse – vyřazená výpočetní technika,
- výběr zhotovitele investiční akce „Rekonstrukce místních komunikací 13c, 14c, 39c“,
- souhlas s opětovným podáním žádosti o dotaci na akci „Adaptace hasičské zbrojnice“,
- propachtování nebytových prostor v čp. 119 – restaurace,
- výběr dodavatele sekčních vrat na autobusové garáže v Machovské Lhotě,
- objednávky prací na stavební úpravy evangelického hřbitova v Machově,
- dodatek smlouvy o dílo s Ing. Arch. Metelkou – vyhotovení Změny č. 2 Územního plánu,
- objednání periodických prohlídek mostů a lávek na místních komunikacích v Machově,
- odúčtování nedokončeného DHM (akce „Zateplení ZŠ a MŠ Machov“),
- schválení Kroniky městyse Machov za 2. pololetí 2021,
- majetkové záležitosti, informace o kulturních a sportovních akcích,
- informace starosty o změnách v personálním obsazení úřadu městyse a další.

5. Kulturní a sportovní akce

Březen: 26.3. – Cecilská taneční zábava – sál Obecního domu Machov od 19 hod.

Duben: 1.4. – Velikonoční jarmark na náměstí v Broumově od 15 hod.

1.–3.4. – Broumovská klávesa – sál Dřevník v broumovském klášteře

7.4. – Zátopek – film ČR – kino Police n.M. od 19 hod.

9.4. – Velikonoční trh v Klášterní zahradě v Broumově od 8,30 hod.

10.4. – S Tvoji dcerou ne! – divadlo v Obecním domě Machov od 17 hod.

12.4. – Krajinou hornaté západní Bolívie – přednáška s promítáním – Pellyho domy v Polici n. Met. od 14,30 hod.

13.4. – 4 tenoři – koncert v Jiráskově divadle v Hronově od 18 hod.

26.4. – Josef Vágnér – beseda s L. Vágnérovou s promítáním – Pellyho domy v 17,30 h

28.4. – Anna K tour – koncert v Beránku v Náchodě od 19 hod.

30.4. – Stárkovský slet čarodějnic – horní hřiště ve Stárkově od 17 hod. (Nanovor atd.)

6. Rozpočet městyse Machov na rok 2022

Zastupitelstvo městyse Machov na svém veřejném zasedání dne 14. 3. 2022 schválilo definitivní podobu rozpočtu na letošní rok. Návrh rozpočtu byl řádně vyvěšen na úřední desce městyse a byly do něho zapracovány i opodstatněné dodatečné připomínky.

Rozpočet na rok 2022 byl schválen jako schodkový ve výši 2,223 mil. Kč, přičemž rozdíl mezi příjmy a výdaji bude pokryt formou financování ze zůstatku finančních prostředků na bankovních účtech z minulých účetních období. Celý rozpočet vychází z doporučené predikce MF ČR,

z dostupných údajů státního rozpočtu, z návrhu úvěrující banky, ze střednědobého výhledu rozpočtu městyse a z údajů o skutečném čerpání rozpočtu městyse v předchozích letech. Z toho pak vychází rovněž rozpočtovaná struktura příjmů i výdajů, kdy většina výdajových položek jsou mandatorní výdaje městyse a další položky jsou rozpočtovány na základě schválených investičních či neinvestičních akcí pro letošní rok. Do kapitoly Financování se pak promítají splátky úvěrů vyčerpaných na investice v předchozích letech. Zadluženost městyse formou úvěrů činí momentálně 10,3 mil. Kč.

Základní struktura rozpočtu je následující:

Městys Machov					
Rozpočet městyse na rok 2022 v druhovém třídění dle tříd					
TŘÍDA	NÁZEV	ROZPOČET 2021	UPRAVENÝ ROZPOČET 2021	SKUTEČNOST 2021	NÁVRH ROZPOČTU 2022
1	Daňové příjmy	15 864 170	19 160 770	19 158 444	18 358 360,00
2	Nedaňové příjmy	1 658 037	1 966 979	1 945 427	1 947 792,00
3	Kapitálové příjmy	5 000	22 600	22 501	5 000,00
4	Přijaté transfery	336 800	2 528 721	21 515 363	341 800,00
v tom:	4112 - dotace ze SR na výkn st. správy	336 800	336 800	336 800	341 800,00
	PŘÍJMY CELKEM	17 864 007	23 679 069	42 641 735	20 652 952,00
	Konsolidace příjmů	-88 037	-88 037	-19 074 680	-98 792,00
*	PŘÍJMY KONSOLIDOVANÉ	17 775 970	23 591 032	23 567 055	20 554 160,00
5	Běžné výdaje	15 035 685	17 038 339	33 917 122	16 204 647,00
z toho:	5213/5903 Rezerva - krize	50 000	50 000	0	50 000,00
	3113/5331 Neinvestiční příspěvek PO ZŠ	1 485 000	1 485 000	1 485 000	1 662 000,00
	52xx Neinv. transfery soukromopráv. subjektům	300 000	450 467	450 467	445 000,00
	5329 Neinv. transfery veřejnopráv. subjektům	51 153	51 153	40 343	35 013,00
	5179 Transfery Glacensis, SMS, MAS	20 113	22 407	22 067	19 616,00
6	Kapitálové výdaje	7 781 481	7 867 511	4 944 327	6 671 481,00
z toho:	2321/6121 ČOV (včetně zákonné rezervy)	154 481	154 481	0	214 481,00
	3113/6122 Konvektomat - kuchyně ZŠ	250 000	402 030	401 112	
	3113/6122 Server ZŠ				150 000,00
	3113/6121 Přírodní zahrada MŠ Machov	925 000	736 100	736 108	
	2212/6121 Rekonstrukce místních komunikací a mo	3 241 000	3 241 000	1 371 428	4 600 000,00
	3631/6121 Doplnění veřejného osvětlení	250 000	292 000	291 238	0,00
	3632/6121 Stavební úpravy obecního hřbitova	1 500 000	1 500 000	1 265 423	840 000,00
	3412/6121 Dětské hřiště pod náměstím	1 144 000	1 144 000	652 130	0,00
	3639/6119 Změna č. 2 Územního plánu	147 000	147 000	0	147 000,00
	3639+6171/6122 Nákup strojů a zařízení	150 000	230 900	226 888	700 000,00
	3639/6130 Nákup pozemků	20 000	20 000	0	20 000,00
	VÝDAJE CELKEM	22 817 166	24 905 850	38 861 449	22 876 128,00
	Konsolidace výdajů	-88 037	-88 037	-19 074 680	-98 792,00
*	VÝDAJE KONSOLIDOVANÉ	22 729 129	24 817 813	19 786 769	22 777 336,00
	Konsolidace financování	0	0	0	0,00
8	Financování	4 953 159	1 226 781	-3 780 286	2 223 176,00

Další plánované investiční akce pro rok 2022 navržené zastupitelstvem městyse Machov budou projektovány či realizovány v případě získání dotačních prostředků (tyto akce zatím nejsou součástí návrhu rozpočtu městyse) či v případě příznivého vývoje financování městyse ve 2. pololetí roku:

- rekonstrukce hasičské zbrojnice v Nizké Srbské,
- výstavba technického dvora (garáže obecní techniky, sklad materiálu),
- fotovoltaika na střechy Obecního domu či nákupního střediska,
- rekonstrukce učebny přírodních věd v ZŠ Machov včetně bezbariérového přístupu na WC.

7. Informace k hospodaření s odpady v obci za rok 2021

System odpadového hospodářství na území městyse Machov je stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 1/2021. Vyhláška upřesňuje, jaké složky komunálního odpadu jsou soustředěny odděleně, do jakých nádob a kam je lze odkládat, jak probíhá nakládání s nebezpečným, objemným, biologicky rozložitelným aj. odpadem. Vyhláška je zveřejněna na webových stránkách městyse a

doporučujeme všem občanům se s ní seznámit. Další podrobnější informace k odpadovému hospodářství jsou uvedeny na webových stránkách městyse pod informacemi úřadu.

Likvidace komunálního odpadu, produkovaného na území městyse je zajištěna převážně prostřednictvím firmy Marius Pedersen, a.s. Hradec Králové (zbytkový komunální odpad, objemný odpad, plasty, sklo, papír, jedlé oleje a tuky), část likvidujeme odvozem na skládku vlastními prostředky (komunální odpad z odloučených míst, ze hřbitovů, z lapáku písku na ČOV, bioodpad, kovy). V obci je zřízeno celkem 10 sběrných míst na tříděný odpad, kde je možné ukládat směsné plasty a nápojové kartony, barevné i bílé sklo, papír a kartony, jedlé tuky a oleje. Celkem je instalováno 45 kontejnerů na tříděný odpad. Kapacita je vcelku dostatečná, pokud nevázne odvoz ze strany firmy Marius Pedersen, a.s. (výpadky byly v zimním období u hůře přístupných lokalit) a systém není zneužíván podnikateli k likvidaci odpadu z výroby.

Pro sběr jedlých tuků a olejů jsou na dvou sběrných místech (pod Hubkovými a za nákupním střediskem) umístěny červené popelnice (lze vhodit pouze v uzavřených plastových kanystrech nebo lahvích). Druhou možností, jak se zbavit přepálených jedlých olejů, je umístění řádně uzavřené plastové láhve na víko vlastní popelnice s komunálním odpadem.

Kromě toho městys Machov zajišťuje prostřednictvím firem Asekol, Elektrowin, Ekolamp a Rema sběr nepotřebného elektroodpadu a pro Diakonii Broumov sběr oděvů a textilu - sběrné místo je zřízeno ve skladu nákupního střediska, kontejner na drobný elektroodpad je umístěn také v Bělém.

Biologicky rozložitelný odpad z domácností a zahrad je sbírán celoročně - je možné ho odkládat na dvou sběrných místech (u kravína v Machovské Lhotě a u kravína v Nízké Srbské), větve ze zahrad na sběrném místě u ČOV. V období od března do konce listopadu jsou na 5 místech v obci rozmístěny velkoobjemové kontejnery pro sběr bioodpadu.

Pro sběr kovového odpadu je trvale u fotbalového hřiště umístěn velkoobjemový kontejner. Městys Machov nezajišťuje likvidaci stavebního odpadu. Jeho odvoz na řízenou skládku si musí každý občan zajistit sám.

Svoz komunálního odpadu je prováděn pravidelně 1 x za 14 dní - svozovým dnem pro rok 2022 je čtvrtek vždy v lichém týdnu, svoz plastů každý týden ve středu, svoz papíru každý týden v úterý a svoz skla nepravidelně dle naplněnosti kontejnerů. Likvidace nebezpečných odpadů a objemných odpadů je prováděna 2 x ročně mobilními svozy. Ostatní odpady jsou odváženy vždy dle naplněnosti nádob.

K úhradě provozu odpadového systému městyse je zaveden poplatkový systém (poplatek platí každá osoba hlášená k trvalému pobytu v Machově a majitel rekreačního objektu na území městyse). Výše poplatku je stanovena obecně závaznou vyhláškou č. 2/2021 a pro rok 2022 činí 700 Kč.

Do systému hospodaření s odpady je také zapojena většina podnikatelů (jak fyzických osob podnikajících, tak právnických osob se sídlem či provozovnou na území obce). Výše poplatku je zde stanovena dohodou dle výše produkovaného odpadu. Podnikatelé tak mají stejnou možnost likvidace komunálního odpadu a tříděného odpadu z nevýrobní činnosti, jako občané. Celkem je jich zapojeno 30.

Množství sebraných komunálních odpadů se v posledních 10 letech nijak výrazně nemění, částečný nárůst byl zaznamenán u zbytkového komunálního odpadu a papíru. Výjimku tvoří bioodpad, jehož „produkce“ významně narostla se zavedením systému jeho sběru.

Produkce komunálních odpadů v r. 2021 :

Zbytkový komunální odpad (včetně objemného)	- 238,883 tun
Plasty	- 25,150 tun
Kompozitní odpady (tetrapaky)	- 0,359 tun
Sklo	- 27,187 tun
Papír	- 26,353 tun
Jedlé tuky a oleje	- 0,145 tun
Nebezpečné odpady	- 1,385 tun
Kovy	- 32,600 tun
Pneumatiky	- 0,590 tun
Biologicky rozložitelný odpad	- 222,000 tun
Odpad z lapáku písku na ČOV	- 7,260 tun
Elektrospotřebiče	- 5,260 tun

Zbytkových komunálních a objemných odpadů, to znamená těch, které se ukládají na skládku, každý z nás vyprodukoval téměř 218 kg. Toto číslo je pro nás klíčové, jelikož se od něj odvíjí výše skládkového poplatku pro obec a potažmo i odpadového poplatku pro občana (více viz níže).

Náklady na zajištění odpadového systému v obci činily v loňském roce 1 167 316 Kč – z toho největší položku činí likvidace směsného komunálního odpadu včetně objemného – 700 608 Kč, sběr a likvidace tříděného odpadu nás přišel na 436 139 Kč. Problémy s odbytem plastů a papíru, které se projeví v r. 2020, částečně pominuly, recyklační poplatek u papíru byl zrušen.

Do výše uvedených nákladů nejsou zahrnuty výdaje na likvidaci bioodpadů, výsyp košů, obsluhu a úklid sběrných míst, likvidace vznikajících skládek ..., které z větší části městys zajišťuje vlastní technikou a pracovníky, a tyto náklady jsou odhadovány ve výši více jak 200 000 Kč.

Celkové příjmy obce v odpadovém hospodářství v roce 2021 činily 1 087 114 Kč, z toho na poplatcích od občanů a podnikatelů se vybralo celkem 705 933 Kč.

Část nákladů je kompenzována příjmy od společnosti EKO-KOM zastupuje výrobce obalů, kteří na jejich likvidaci přispívají a prostřednictvím EKO-KOMu jsou náklady na třídění odpadů (dle množství vytríděných odpadů) kompenzovány obcím. Celkem jsme na odměnách od EKO-KOMu v loňském roce získali 223 798 Kč. Další finanční prostředky poskytují firmy, které se zabývají likvidací elektroodpadů – Asekol, Elektrowin, Ekolamp a Rema – od nich obec získala v rámci motivačních programů 7 926 Kč.

Část příjmu městys získal prodejem kovového odpadu – 149 457 Kč, nicméně tato částka byla téměř celá poskytnuta formou darů místním spolkům, které sběr kovů zajišťují.

Nyní se vrátíme k produkci zbytkových komunálních a objemných odpadů. Jak jsem již uvedl výše, za loňský rok každý z nás (dle Statistiky k 1.1.2021 bylo hlášeno k trvalému pobytu 1 096 občanů) vyprodukoval 217,96 kg těchto odpadů. Je to téměř o 18 kg více, než požaduje od loňského roku platná odpadová legislativa.

Podle nového zákona o odpadech musí obce zajistit dodržení stanovených hodnot třídění, tzn. do roku 2025 zabezpečit, aby odděleně soustředěvané složky komunálního odpadu, určené k recyklaci (plasty, sklo, papír, kovy, bioodpad ...) tvořily alespoň 60% z celkového množství komunálního odpadu. Tento podíl se bude v následujících letech zvyšovat. Nedodržení obcemi tohoto ustanovení může být sankcionováno.

Poplatek za uložení komunálního odpadu na skládku byl pro rok 2021 stanoven na 800 Kč za tunu a do roku 2030 se bude postupně zvyšovat až na 1850 Kč/t. Pokud však obec uloží na skládku pouze množství stanovené limitem pro daný rok (pro rok 2021 činil tento limit 200 kg komunálního odpadu na osobu, pro r. 2022 – 190 kg/osobu ... a v r. 2030 by to mělo být jen 120 kg/osobu), bude jí poskytována sleva a v letech 2021 – 2025 bude platit jen 500 Kč/t a pak postupně až do roku 2030 800 Kč/t. Takže za těch 18 kg za každého z nás, což je dohromady téměř 20 tun, jsme zaplatili za uložení odpadu na skládku vyšší sazbu poplatku, tedy ne 500 Kč/t, ale 800 Kč/t.

Předcházení vzniku a důslednějšímu třídění odpadů proto budeme muset v následujících letech věnovat všichni větší pozornost.

Ing. Miroslav Kryl

8. Kam se žárovkou, když dosvítí

Většina z nás musí občas řešit, co se žárovkou, která najednou dosvítila. Vysloužilé žárovky, zářivky a výbojky totiž nepatří do popelnice na směsný odpad, kde z některých z nich mohou při rozbití unikat nebezpečné látky.

V průměrné domácnosti se nachází přibližně 14 světelných zdrojů. V posledních letech postupně přecházíme na ekonomicky a ekologicky šetrnější druhy. Podle místnosti a svých preferencí volíme kompaktní a lineární zářivky nebo čím dál častěji LED žárovky. Vybíráme různou intenzitu a charakter světla – výběr moderních světelných zdrojů je opravdu pestrý.

Má to ale jeden háček: pokud taková žárovka dosvítí, nesmí skončit v běžném koši. Důvodem jsou druhotné suroviny, které lze díky recyklaci znovu využít. Navíc zářivky (trubicové i kompaktní) obsahují malé množství jedovaté rtuti, kterou je třeba odborně zpracovat. Při špatném či neodborném zacházení a ve vyšších koncentracích může rtuť ohrozit lidské zdraví a životní prostředí. Nejjednodušší je vzít jakoukoliv vysloužilou žárovku a odevzdat ji v obchodě při nákupu nové.

Další možnost, jak správně naložit s nefunkčním světelným zdrojem, je odevzdat ho ve sběrném místě. **V Machově se sběrné místo nachází ve skladu nákupního střediska (vchod je z nákladové rampy). Sběrné místo je přístupné pouze v pracovních dnech a po telefonické nebo osobní domluvě s odpovědným pracovníkem úřadu – v pondělí a ve středu od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ a od 13⁰⁰ do 17⁰⁰ hodin, v ostatní dny od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ hodin. Obsluha sběrného místa ho od Vás zdarma převezme a uloží do speciální sběrné nádoby, aby nedošlo k jeho rozbití. Sběrné místo mohou využít všichni občané a dále také živnostníci podnikající v katastru Machova, kteří mají s městysem uzavřenou smlouvu o nakládání s komunálním odpadem. Drobné elektrospotřebiče včetně žárovek můžete odložit také do malé sběrné nádoby umístěné ve vestibulu nákupního střediska.**

Zpětný odběr veškerých světelných zdrojů i dalších elektrozařízení pro naši obec zajišťuje kolektivní systém EKOLAMP, který dodává sběrné nádoby a plně hradí také veškeré náklady na přepravu a recyklaci odevzdaného elektroodpadu. Díky EKOLAMPu ušetříme z obecního rozpočtu část prostředků, které bychom jinak museli použít na ekologickou likvidaci nebezpečného odpadu. Menší nepohodlí spojené se správnou likvidací žárovky, fénu, vysavače či jiného elektrozařízení nám vynahradí vědomí, že společně přispíváme k ochraně životního prostředí okolo nás.

Více se o nakládání s nefunkčními elektrozařízeními a dalších aktivitách společnosti EKOLAMP dočtete na www.ekolamp.cz.

9. Upozornění pro provozovatele kotlů na pevná paliva

Víte, že od 01.09.2022 nelze provozovat staré kotle na pevná paliva?

Zvláštní pozornost je vhodné věnovat **povinnosti provozovat od 01.09.2022 pouze kotle na pevná paliva splňující emisní limity uvedené v zákoně na ochranu ovzduší.**

Jak běžný provozovatel (vlastník), nejjednodušeji pozná, zda může zdroj (kotel na pevná paliva), i nadále po uvedeném termínu provozovat? **Má-li zdroj, tzv. 3. třídu dle ČSN EN 303-5 a vyšší, pak ano.** Emisní třídu kotle je možné dohledat na výrobním štítku daného kotle nebo v návodu k použití, případně ji sdělí pracovník, který provádí pravidelnou kontrolu technického stavu a provozu kotle. Pokud není údaj uveden na štítku nebo se jedná o kotel, který žádný výrobní štítek nemá, je více než pravděpodobné, že kotel povolené emise splňovat nebude. Pokud kotel nesplňuje alespoň třetí třídu dle výše uvedené normy, je nutné ho vyměnit co nejdříve, nejpozději k 01.09.2022.

V současnosti je možné čerpat na jejich výměnu podporu z tzv. „**kotlíkových dotací**“, které budou pokračovat až do roku 2022. **Domácnosti s nižšími příjmy získají na výměnu starého kotle až 95% dotaci.**

Veškeré, zatím dostupné informace lze získat na <https://www.kr-kralovehradecky.cz/kotliky.htm> a na infolince 722 960 675 v provozní dobu 8-16 h nebo na e- mailu: kotlikovedotace@kr-kralovehradecky.cz. **Nová výzva na kotlíkové dotace bude vyhlášena začátkem roku 2022.**

Vyměnit si kotel s dotací budou mít možnost i ostatní domácnosti. Ty dostanou až 50 % na výměnu neekologického kotle z dotačního programu Nová zelená úsporám (<https://novazelenausporam.cz/rodinne-domy/>).

Možnost požádat o dotaci na výměnu nevyhovujícího zdroje vytápění bude pouze do konce srpna 2022. Od září 2022 by kotle nesplňující minimálně 3. emisní třídu neměly být vůbec používány, nebudou tedy již přijímány ani žádosti o dotaci na jejich výměnu!

Je důležité upozornit, že v případě nedodržování povinností hrozí sankce ve výši do 20 000 Kč (neprovedení kontroly) a do 50 000 Kč v případě provozování zdroje nesplňujícího emisní požadavky, nebo při spalování zakázaných paliv, ale také zákon umožňuje uložit provedení opatření ke zjednání nápravy či následně rozhodnout o zastavení provozu stacionárního zdroje.

S ohledem na dotační možnosti doporučujeme případnou výměnu kotle řešit včas, abyste předešli případným postihům, které jsou vždy až tím nejzazším krokem. Je vždy účelnější využít finanční prostředky na zlepšení stavu než placení sankcí.

Výměna nevyhovujících kotlů a jejich správné provozování se projeví na čistším ovzduší v obci, ze kterého budou profitovat všichni její obyvatelé.

10. Inzerce

PRODÁM GRANULE PRO KONĚ, pro ovce, kozy, králíky

Granule ze sena.....25 kg – 230 Kč

Granule z vojtěšky.....25 kg – 250 Kč

Granule z cukrové řepy.....25 kg – 250 Kč

e-mail: datekpraha@seznam.cz

mobil: +420 775 550 661

Fb: datek-peletky

odběrové místo: Rtně v Podkrkonoší

**REVIZE • KONTROLY • ČIŠTĚNÍ • OPRAVY
VLOŽKOVÁNÍ • NOVÉ KOMÍNY A KOUŘOVODY
KONTROLY KOTLŮ NA PEVNÁ PALIVA**

Cena kontrol a čištění 450–1250 Kč

Cena revize (nové komíny) 950–1950 Kč

KOMINÍCI NOSÍ ŠTĚSTÍ

Ing. Matěj Brát • Jiří Škraněk • Tomáš Nosek
Martin Pohl • Dan Kubík • Tomáš Mach

Telefon 774 022 126

www.kominicipolice.cz

11. Divadelní představení „S Tvojí dcerou ne!“ - Machov 10. 4. 2022

Městys Machov
uvádí divadelní komedii Antonína Procházky

S tvojí dcerou ne

v podání divadelního souboru J. K. Tyl Meziměstí
Režie: Irena Kozáková

Komedie o tom, jak je snadné spadnout do manželské krize a jak těžké dostat se z ní ven. Příběh dvou docela obyčejných manželských párů, které se postupně dostanou do krkolomných situací a trapasů za přispění dospívající dcery, jejího kluka a ubohého bytaře, který přijde poctivě krást.

Neděle 10. dubna 2022 v 17,00 hod.
sál Obecního domu v Machově, vstupné 50,- Kč
Občerstvení v restauraci zajištěno, možnost posezení i po představení.

12. Okénko z naší školičky

Vážení rodiče, přátelé naší školy, milé děti,

v úvodu našeho okénka bych se společně s vámi ráda potěšila z úspěchů našich žáků. Antonín Tauc, žák 6. ročníku, který se pod vedením pana učitele Mgr. Jana Nawrata připravoval na okresní kolo Zeměpisné olympiády, obsadil krásné 4. místo. Před ním se umístili dva žáci z Gymnázia Jaroslava Žáka v Jaroměři a jeden žák z Jiráskova gymnázia v Náchodě. Svými vědomostmi porazil

soupeře z ostatních základních škol a gymnázií v okrese Náchod. Vilém Koláčný, který je také žákem 6. ročníku, obsadil 1. místo v pěvecké soutěži Karlovarský skřivánek a postoupil do celostátního kola soutěže dětí a mládeže v sólovém zpěvu, které se koná 23. března v Karlových Varech. V okresním kole soutěže v Anglickém jazyce jsme měli také svého favorita. Natálie Hrušková, žákyně 8. ročníku, se připravovala pod vedením Mgr. Anny Laslett. Obsadila 1. místo a postoupila do krajského kola. Všem žákům a učitelům blahopřejeme a děkujeme za skvělou reprezentaci a dobré jméno školy.

Zapsala: Ing. Bc. Hana Lelková

Lyžařský výcvik

Letošní zimu se po většinou střídaly špatné sněhové podmínky s nepříznivými opatřeními souvisejícími s covidovou pandemií. Od začátku roku jsme proto vyhlíželi skulinu pro náš kurz. Nedočkali jsme se. Ba naopak i to málo, co bylo, roztálo. Běžecské lyžování jsme museli odložit a vyrazili jsme na sjezdovou část do Skiareálu Kamenec v nedalekých Teplicích nad Metují. Areál je vybavený sněžnými děly a rolbou, díky čemuž mohl kurz proběhnout i uprostřed zelených plání.

Lyžařského výcviku se zúčastnilo 11 žáků z devátého ročníku. Dvě žákyně se přihlásily na snowboard a dalších devět žáků na sjezdové lyže. Výuku zajišťovali učitelé Adam Just, Pavel Kubeček a Petr Köppl. Na kurz jsme dojížděli linkovými autobusy. Bylo nám umožněno uschování vybavení v areálu, což nám velmi usnadnilo přesuny.

První den proběhl ještě v naší škole, kde byli žáci informováni o organizaci a řádu LVK, byli poučeni o bezpečnosti, o způsobu dopravy a chování během ní. Dále byli seznámeni s teorií a historií lyžování a snowboardingu. Také proběhla kontrola vybavení a jeho následný transport.

V úterý jsme již vyrazili za sněhem. Na svahu uprostřed lesa bylo bílo. Počasí bylo pohádkové a na sklonku dne byli všichni lehce opálení. Přišel sice boj s prvotní krizí způsobenou strachem z cesty vlekem nahoru a hlavně následné cesty dolů ještě podpořenou prvními trampotami s lyžemi na nohách. Všichni lyžařští nováčci ji ale bez výjimky překonali a začali se pozvolna usmívat. Nakonec pak museli učitelé nařizovat povinné pauzy, jinak by se účastníci „ulyžovali k smrti“. Ve středu již byly k vidění první obloučky u lyžařů i na snowboardu. Při pohledu na družstvo zkušenějších lyžařů byla vidět velká snaha zlepšovat se. Ve čtvrtek vystřídal pana Kubečka pan Köppl. Ráno byl sníh umrzlý, což bralo hlavně začátečníkům odvalu, vyrazit na svah. Netrvalo ale dlouho, sníh povolil a zase se jezdilo „do padnutí“. Poslední den dostali žáci prostor na rozježdění před závody. Jelikož velká část žáků byli úplní začátečníci, závod proběhl formou jízdy zručnosti na slalomové dráze. Výkony žáků byly pro učitele potěšující. Všichni udělali velký pokrok, za který byli odměněni sladkými medailemi. Radost z vydařeného kurzu trochu zakalil úraz žákyně na snowboardu. Rentgen záěstí ale vyvrátil obavy ze zlomení.

Lyžařský výcvik se vydařil i po finanční stránce, jelikož cena vleků za čtyři dny byla pouze 920 Kč. Nespornou výhodou této varianty kurzu je tedy cenová dostupnost pro většinu žáků.

Kurz hodnotím jako velmi zdařilý. Kromě jednoho naraženého zápěstí a jednoho nateklého kolena (které stihlo do pondělí splasknout), všichni kurz dokončili ve zdraví a bez úrazu. Žáci se chovali vzorně a během výuky byli velmi snaživí a kamarádští. Běžecské lyžování s největší pravděpodobností letos nedopadne.

Zapsal: Mgr. Adam Just

Ve středu 9. března se žáci 7. ročníku rozjeli do Hronova do Muzea pod čepicí, kde se zúčastnili posledního tématu projektu „Budiž světlo“. Stejně jako v předešlých dvou projektových dnech i tentokrát se žáci dozvěděli hodně zajímavostí, měli možnost sami si vyzkoušet vlastnosti světla, nechyběla ani soutěž. Celé dopoledne velmi uteklo a nám nezbylo nic jiného, než se rozloučit. Velké poděkování patří paní Lence Grimmové a Martině Špringrové nejen za jejich zajímavé a tvůrčí zpracování jednotlivých témat, ale i za jejich nápady a vstřícný přístup.

Zapsala: Mgr. Drahomíra Hejmanová

V měsíci březnu navštívili žáci 1., 2., 4. a 5. třídy DDM Domino v Hronově. Děti si v keramické dílně vyráběly slepičku a vyzkoušely si lezení na boulderingové stěně. Obě aktivity byly pro děti velmi přínosné.

Zapsala: Mgr. Dagmar Šolínová

Vážení rodiče, milí budoucí prvňáčci!

Srdečně Vás zveme na zápis do 1. třídy, který se bude konat dne 11. 4. 2022
od 13 hodin v budově základní školy.

TĚŠÍME SE NA VÁS!

13. Přátelé Na Městečku informují

**Vážení občané, srdečně Vás zveme do pergoly Na Městečku na malou výstavu
u velikonočního zajíce.**

**Výstava velikonočních kraslic, vyrobených našimi šikovnými spoluobčany,
bude k vidění**

ve dnech 14. 4. – 18. 4. 2022

Připomínáme, že se velice těšíme na Vaše výtvarné velikonoční práce.

**Přijímají je do 12. 4. 2022 - Maryšková Leona, Prušová Marie
a Martincová Helena, 739 455 248.**

Dále bychom Vás rádi informovali o získání finančního příspěvku na tvorbu nové naučné stezky nazvané Po stopách 2. světové války na Machovsku. V současné době probíhá příprava na tvorbu tří naučných tabulí. Jednáme s majiteli pozemků, po kterých stezka povede. Připravujeme přednášku člena klubu vojenské techniky v Náchodě pro žáky místní školy.

Těšíme se na květnovou vycházku do Nouzína.

Upozorňujeme, že hned po ukončení velikonoční výstavy bude pergola opět sloužit široké veřejnosti. Dojde k výměně knih v malé knihovničce. Knihy si můžete bez problémů odnést domů nebo můžete nějakou knihu přinést.

Nezapomínáme ani na výročí řídícího učitele Jaroslava Petra. Sto šedesáté výročí narození jsme si připomněli položením květin k informační tabuli před školou. Sté výročí úmrtí bychom si rádi připomněli společně s Vámi v listopadu při křtu knihy Jaroslav Petr, náš učitel. Na rozhodnutí o přidělení finančního příspěvku si však musíme počkat až do konce června.

V současné době nás však hodně zaměstnává situace na Ukrajině. Každý z nás se samozřejmě snaží pomoci, jak může. Přesto jsme se rozhodli i jako spolek zaslat na konto Paměti národa finanční příspěvek. Pevně doufáme, že válka brzy skončí a my se zas budeme moci naplno věnovat radostným a příjemným věcem kolem nás a budeme je prožívat v klidu a míru s vámi.

**Podpořeno z grantového programu České spořitelny "Dokážeme víc" ve spolupráci s
Nadací Via.** Za Přátelé Na Městečku Marie Prušová a Helena Martincová

Příští číslo vyjde v 17. týdnu 2022. Uzávěrka příspěvků ke dni 20. 4. 2022
